

ÅRSBERÄTTELSE

VID

DJURSKYDDSFÖRENINGENS

I HELSINGFORS

ALLMÄNNA SAMMANKOMST

DEN 27 MAJ 1876

AF

FÖRENINGENS SEKRETERARE.

HELSINGFORS.

TRYCKT HOS J. SIMELII ARFVINGAR.

1876.

ÅRSBERÄTTELSE

VID

DJURSKYDDSFÖRENINGENS

I HELSINGFORS

ALLMÄNNA SAMMANKOMST

den 27 Maj 1876

AF

FÖRENINGENS SEKRETERARE.

HELSINGFORS,

tryckt hos J. Simelii arfvingar, 1876.

En redogörelse för djurskyddsföreningens i Helsingfors verksamhet under nu tilländagångna första år af föreningens tillvaro synes lämpligen kunna och måhända äfven böra inledas med några ord om uppkomsten af djurskyddsföreningar öfverhufvud och särskildt af den förening, hvars verksamhet redogörelsen gäller. Det är med anhållan om benäget öfverseende för framställningens brister jag till denna inledning *) och redogörelse öfvergår.

Allt, som äger tillvaro, har sitt upphof i Gud, som af sina egna fullkomligheter utdelat något åt de ting och varelser, hvilka Han uppkallat till existens. Häraf hafva olika klasser af naturprodukter fått sitt upphof, som stående i lefvande inbördes förhållande tillsammantagna bilda ett enda helt, den jordiska skapelsens fullhet. Medelpunkten i denna jordiska skapelse är människan, i hvilken den lefvande världen harmoniskt sammanfattar hela rikedom och mångfalden af sina krafter. Närmast människan och hela människoläget stå djuret och djurverlden. Djuret har känsla af sin tillvaro, förnimmer sig sjelf och med detsamma äfven i någon mån den djuret omgifvande världen; djuret har inbillningskraft och förstånd. Men framförallt anmärkningsvärd är husdjurens trohet mot sina husbönder, analog med sedligheten, en aning om dygd, likasom otroheten är analog med det onda i djurverlden. Hvarje djur har sitt eget väsende, sin egen bestämmelse, har att genomleva och utveckla sin idé. Djuret utgör derföre ej ensamt föremål för rättigheter, utan bör tvärtom aktas såsom ett rättssubjekt, ett väsende, som eger rättigheter. Af dessa äro djurets rättigheter gentemot människan framför allt förtjenta att beaktas.

---

*) Såsom källor för inledningen hafva begagnats: *A. F. Granfelt*: Kristlig dogmatik och *Paul Hohlfeld*: Das Recht der Thiere nach Krauses philosophischem System i Beilage zu N:o 8 des Androklus (August 1872).

Utom graden af djurets organisation är härvid dess närmare eller fjärmare förhållande till människan bestämmande. Det tama, i människans tjänst varande djuret har mera omfattande rättigheter gentemot människan än det vilda djuret, men äfven detta har sin oförytterliga rättighet. Djurverlden har rätt att af människosläktet fordra icke ensamt skonsam behandling, utan ock understöd, vård och förädling. Då människan låter djuret vederfaras sådan behandling, handlar hon enligt Försynens uppdrag och tillika på sätt och vis i naturens anda; människan förhjelper djuret till den sjelffulländning, hvilken det ensam ej skulle kunna uppnå.

Djuret har rättigheter ej blott i sitt förhållande till den enskilda människan utan äfven i förhållandet till menskliga samfund. Inom familjen bör man vinnlägga sig om rättvisa och ömhet emot djur och detta ej allenast för djurens utan äfven för familjens skull. Många pädagoger anse nemligen att barn utan förtroget umgänge med åtminstone ett djur ej kunna väl uppfostras. Kärleken till naturen och djurverlden kan nära nog ej utvecklas till verkligt innerlig, ifall ej tillfälle dertill beredes redan i den spädate ungdom.

Äfven kommunen bör visa rättsenliga tänkesätt emot djuren och är i tillfälle dertill bland annat genom verksam handling af lokalpolisen. Men framförallt är det staten, som bör skydda djuren och deras rättigheter, emedan det öfverhufvud tillkommer staten att skydda och vårda alla de varelsers rättigheter, hvilka vistas inom dess område.

Statens omvårdnad om djuren röjer sig redan i Mosis lag och enligt Quintilianus bestraffade Areopagen i Athen djurplågeri. Än mindre har staten och dess lagstiftning i den nyare tiden kunnat undandraga sig den förändrade uppfattning, som med hänseende till djurverlden gjort sig gällande. Misshandling af djur är, om ock i olika vidd, numera förbjuden i alla bildade stater, ehuru juristerna hysa olika meningar beträffande den rättsliga grundvalen härför och huru förbudet bör passas in i hela rättssystemet. Filosofen Krause och hans om rättsfilosofin högtförtjente lärjunge Professor Röder hafva erkänt djurverldens sjelfständiga rätt och dermed haft

svårigheterna af frågans lösning. Polisen och rättsvården, dessa statens grundväsentliga inrättningar, åligger det att såvidt på dem ankommer förhjelpa djurverlden till dess rätt och skydda den för orätt, men de kunna ej fullständigt uppnå detta upphöjda mål, utan samhällsmedlemmarnes verksamma hjälp. Denna hjälp kan erbjudas dem af djurskyddsföreningar, hvilka för sådant ändamål efterhand uppstått i alla kulturländer.

I afseende å uppkomsten af djurskyddsföreningen i Helsingfors bör ej förgätas att föreningen med detta namn ej är den första i Finlands hufvudstad. Här består redan en annan förening med enahanda syfte af tidigare ursprung, nemligen föreningen för små foglarnes skydd eller Majföreningen, som stiftades den 1 Maj 1870. Det är likväl ej denna förening, som närmast föranledt uppkomsten af djurskyddsföreningen i Helsingfors, hvars tillkomst måste ställas i förbindelse med en annan likartad förening i Finlands äldsta kulturhem, Åbo stad. Sistnämnda förenings årsberättelse för 1873, afgifven den 31 Mars påföljande år, föranledde nemligen en i tidningen Morgonbladet för den 4 april 1874 införd artikel af djurskyddsföreningens nuvarande vice ordförande, hvilken förordade inrättandet af djurskyddsföreningar såväl i Helsingfors stad, som i andra landets städer och kommuner samt uppmanade att vid ett allmänt för ändamålet sammankalladt möte närmare diskutera saken. Denna uppmaning hade till påföljd en inbjudning till allmänt möte den 15 påföljande Maj, under tecknad af Guvernören i länet, Generalmajoren Georg v. Alftan, Politieborgmästaren i Helsingfors stad Hofrättsassessorn Carl Adolf Öhrnberg, Senatorskan Sophia Nykopp, Hofrättsrådinna Ida Grotenfelt, Professorn Zacharias Topelius, Magistern August Schauman, Kaptenen Robert Lagerborg, Magistern August Hagman, Filosofiekandidaten Viktor Löfgren och Jurisdoktorn Wilhelm Lavonius. Vid detta allmänna möte, som var besökt af vidpass femtio personer, beslöts stiftandet af djurskyddsföreningen i Helsingfors. Den öfverhettiga stadfästelsen å Föreningens stadgar är daterad den 6 Oktober 1874 och föreningens konstituerande möte hölls den 25

följande November under ordförandeskap af Professorn Zacharias Topelius. Vid mötet utsågs föreningens nuvarande bestyrelse, som utgöres af Senatorn Teodor Sederholm, Magistern Anton Almberg, Magistern Felix Heikel, Protokollssekreteraren Anton Kiseleff, Veterinärläkaren Aron Silfvast och Jurisdoktorn Wilhelm Lavonius, såsom ledamöter, samt Professorn Fredrik Wilhelm Mäklin, Öfversten Alexander Järnefelt och Magistern August Schauman såsom suppleanter. Efter det Bestyrelsen vid mötet den 2 påföljande December bland sina medlemmar utsett Senatorn Sederholm till ordförande, Magistern Almberg till viceordförande, Protokollssekreteraren Kiseleff till skattmästare och Jurisdoktorn Lavonius till sekreterare, riktades dess bemödande på anskaffandet af de materiella medel, hvilka för hvarje förening med utåtgående verksamhet utgöra ett livsvilkor. För att ernå det åsyftade målet inbjöd bestyrelsen stadens innevånare, dels medelst utsättande af listor i boklådorna, dels medelst direkt inbjudning till enskilda personer, att teckna sig såsom ledamöter i föreningen och dermed förbinda sig till erläggande af de afgifter, hvilka för ledamöter äro fastställda. I detta sitt bemödande rönt bestyrelsen ett vänligt tillmötesgående af hästvänsföreningen i Nylands län, hvars medlemmar talrikt tecknat sig såsom ledamöter i djurskyddsföreningen i Helsingfors och till dess kassa lemnat den betydligaste delen af kassans tillgångar. Sammanräknade antalet af föreningens ledamöter utgör för närvarande 87 personer, af hvilka 74 äro manliga och 13 qvinliga. Af dessa hafva 25 manliga och 2 qvinliga ledamöter erlagt sina ledamotsavgifter på en gång, hvaremot 49 manliga och 11 qvinliga ledamöter betala årsavgifter.

Efter det åtgärderna för djurskyddsföreningens organisation med den senast omordade blifvit afslutade kunde föreningens egentliga verksamhet vidtaga. Denna har i öfverensstämmelse med stadgarnes föreskrift gått i tvänne riktningar: verksamheten för

- 1:o motarbetande af alla arter af djurplågeri och
- 2:o väckande af ett för djuren, framförallt husdjuren, ömmande och kärleksfullt sinnelag. För att vid verksamheten

i förstnämnda riktning kunna påräkna nödigt bistånd af de lokala myndigheterna, tillkännagaf Bestyrelsen Föreningens stiftelse hos Prokuratorn i Kejsarliga Senaten, Guvernören öfver Nylands län, Magistraten och Poliskammaren i Helsingfors samt denna stads fiskaler, och anhöll att i förekommande fall kunna påräkna dessa tjenstemäns och myndigheters bistånd. Detta bistånd har ock kommit föreningen till del, såvidt den deraf varit i behof. Framförallt har Föreningen att med uttryck af erkänsla omnämna den handräckning Föreningen fått emottaga af förste stadsfiskalen i Helsingfors Ludvig Edvin Nygren, som med särdeles nit till ansvar befordrat dem, hvilka gjort sig skyldige till misshandling af kreatur. Antalet af de personer, som under år 1875 i Helsingfors stad blifvit plikt-fällda för djurplågeri utgör 15 och beloppet af dem ådömda böter sexhundrasex mark finskt mynt. Efter det Bestyrelsen ur en af Fabrikören Herman Brummer på anmodan afgifven redogörelse om beskaffenheten af stadens slagthus, slagtboskapens behandling derstädes och tillgången vid sjelfva slagtningen funnit tillståndet i slagthuset i allmänhet lemna mycket öfrigt att önska samt att hvarken djurens behandling derstädes eller sättet för deras aflifvande öfverensstämde med de fordringar, hvilka med rätta kunna och böra ställas på ett bildadt samhälle, fästade Bestyrelsen i en den 10 sistlidne April aflåten skrifvelse Magistratens i staden uppmärksamhet vid det anförda förhållandet i och för vidtagande af de åtgärder, hvar-till detsamma kunde anses föranleda, i hvilket afseende Bestyrelsen för sin del ville framhålla, främst det redan nu för handen varande oafvisliga behofvet af nya ändamålsenligt inrättade slagthus och vidare nödvändigheten af sträng uppsigt öfver ordningen och renligheten samt djurens behandling derstädes, isynnerhet sålänge de gamla slagthuset kvarstå till begagnande och intill dess en bättre sedvänja än den hittills rådande härutinnan hunnit göra sig gällande. Denna skrifvelse åtföljdes af Hufvudstadsbladet för den 25 sistlidne Februari, innehållande såväl Fabrikören Brummers förenämnda redogörelse som en af Magister Almberg afgifven beskrifning öfver ett modernt slagthus i Budapest. Såsom hörande till nu framhållna rikt-

ning af djurskyddsföreningens verksamhet må slutligen omnämnas att föreningen till den sista hvilan befordrat tvänne hästar.

För väckande af ett för djuren, framförallt husdjuren ömmande och kärleksfullt sinnelag har djurskyddsföreningen sökt verka sålunda att Bestyrelsen den 11 Januari 1875 till redaktionerna för barntidningarne «*Barnvännen*» och «*Pälskynen*» aflät skrivelser, i hvilka Bestyrelsen uppmanade redaktionerna att såvidt omständigheterna det medgåfvo i sin mån söka verka i Föreningens syfte medelst uppsatser, egnade att bibringa det uppväxande släktet ömhet för djuren och en riktig uppfattning af de pligter menniskan emot dem har att uppfylla. Likaledes har Bestyrelsen i en den 17 December 1875 till Inspektorn för folkskolorna i Helsingfors aflåten skrivelse anhållit om åtgärd derhän att eleverna vid stadens högre folkskolor måtte lemnas tillfälle att åtminstone engång hvarje termin skriftligen behandla något ämne med nyssantydtt syfte, hvilken åstundan folkskolinspektorn lofvat uppfylla. Slutligen har Bestyrelsen gått i författning om utarbetandet af skrifter, medelst hvilka Bestyrelsen hoppas kunna väcka deltagande för djurverlden och sprida en framförallt för de lägre samhällsklasserna behöflig insigt om pligterna emot djuren. Sådana skrifter är Bestyrelsen beklagligtvis ej i tillfälle att förelägga mötet fullfärdiga, men har likväl tillfredsställelsen att kunna omnämna det tvänne manuskripten blifvit till Bestyrelsens granskning och bedömande inlemnade.

Under sina förenämnda bemödanden har djurskyddsföreningen rönt ett varmt deltagande från andra likartade föreningar, hvilka dels med sina årsberättelser, dels med andra skrifter och bland dessa några särdeles värdefulla ihågkommit djurskyddsföreningen i Helsingfors. I största förbindelse i detta hänseende står Föreningen till djurskyddsföreningen i Dresden. Såsnart nemligen denna Förening erhållit kunskap derom att en djurskyddsförening i Helsingfors tillämnades, skyndade Föreningen att bistå företaget genom att tillsända dess stiftare värdefull litteratur. Fortfarande tillsänder denna förening oss sin tidning *Androklus*. Öfriga utländska djurskydds-

föreningar, hos hvilka vår förening står i förbindelse för den-
samma tillsända skrifter äro: *djurskyddsföreningen i Streng-*
näs, Föreningen till dyrenes beskyttelse i Kristiania, Покрю-
ское Общество покровительства животным i S:t Petersburg, Mi-
taufer, numera Kurländischer Thierschutzverein, Verein gegen
Thierquälerei zu Königsberg, Thierschutzverein zu Güstrow,
Berliner Thierschutzverein, Schlesischer Centralverein zum
Schutz der Thiere samt Massachusets Society for the preven-
tion of cruelty to animals.

Af inhemska djurskyddsföreningar har Majföreningen
tillsändt djurskyddsföreningen sina löften och märken, äfven-
som Majboken med såväl svensk som finsk text, hvarjemte
djurskyddsföreningen i Åbo meddelat Föreningen berättelser
om sin verksamhet under åren 1874 och 1875.

Djurskyddsföreningens i Helsingfors

ledamöter

den 27 Maj 1876.

Alfthan, von, G., Guvernör.
Aminoff, A., Grefve.
Almberg, A., Magister.
Armfelt, G. Ph., Grefve.
Brenner, M., Magister.
Brummer, H., Fabrikant.
Brummer, W., Hofråd.
Blomqvist, A., Fröken.
Borgström, L., Konsul.
Borgström, G., Possessionat.
Blum, C. W., Kronofogde.
Björklund, F. A., Apotekare.
Collan, A., Apotekare.
Croll, Th., Byggmästare.
Duncker, Edv., Possessionat.
Essen, von, C. G., Professor.
Enlund, J., Jernvägstjensteman.
Ekberg, F. E., Bagaremästare.
Ehrnrooth, R., Generalmajor.
Forssell, Th., Läneagronom.
Fagerroos, J. E., Fabrikant.
Floessel, E. N., Handlande.
Forselles, E., Öfverste.
Fabritius, E., Possessionat.
Fontell, C. A., Handlande.
Granfelt, G., Possessionat.

Gutzeit, H., Konsul.
Grape, M., Fröken.
Heikel, W., Lektor.
Heikel, S., Lektorska.
Heikel, H., Fru.
Heikel, F., Magister.
Holmgren, F. J., Målaremästare.
Hornborg, A., Kandidat.
Herlin, G. A., Handlande.
Hisinger, Edv., Baron.
Hisinger, F. W., Kapten.
Holmgren, M., Fröken.
Järnefelt, A. A., Öfverste.
Järnefelt, E., Öfverstinna.
Jäder, E. J., Kamrerare.
Jansson, A., Possessionat.
Jakobsson, Th., Fru.
Krogius, L., Kapten.
Kiseleff, A., Protokollssekreterare.
Lavonius, W., Jurisdoktor.
Lavonius, F., Doktorinna.
Lagerborg, A. W., Ingeniör.
Lievendal, F., Litograf.
Lindenvald, R., Handlande.
Lindström, C. O., Handlande.
Linder, C., Kammarherre.
Lillström, A. O., Possessionat.
Lindberg, A. A. F., Handelsagent.
Mäklin, F. W., Professor.
Molander, H., Geheimeråd.
Melin, A. G., Baron.
Mechelin, L., Professor.
Mellin, A. L., Handlande.
Mellin, R., Fabrikant.
Mehring, F. A., Skräddaremästare.
Nykopp, A., Senator.
Nykopp, S., Senatorska.

Nygren, L., Stadsfiskal.
 Nyman, I., Handlande.
 Osberg, O., Fabrikant.
 Osberg, J., Häradshöfding.
 Pontan, J. A., Kapten.
 Rautell, O., Urmakare.
 Reswoy, N. T., Handlande.
 Silfvast, A., Veterinärläkare.
 Sällström, A., Handlande.
 Sandberg, G. U., Bagaremästare.
 Schauman, A., Magister.
 Schauman, R., Magister.
 Strömberg, E., Bankoombudsman.
 Sjöman, C. E., Possessionat.
 Stenberg, J., Ingeniör.
 Sederholm, Th., Senator.
 Sederholm, E., Senatorska.
 Stude, A., Handlande.
 Topelius, Z., Professor.
 Thuring, L., Handelsagent.
 Wikberg, C., Assessor.
 Wiklander, H. E., Fröken.
 Wathen, W., Fröken.
 Örn, R., Geheimeråd.
 Örn, A., Geheimerådinna.

